

प्रधानमन्त्री जंगबहादुर राणाको समयको नेपाल-भोट युद्धको ऐतिहासिक सामग्री

(गतांकको बाँकी)

नीयाको तुवाकोट कियानीयानीका कुगलाई वहीयासर्जि भै आयेछ तिहजु
रमा आयेचु हाई विनिगर्न्यामानिस आइपुग्या पच्छिमसाही दुन्या पाठसंग व
न्देवस्तगर्न्या कामगरोला कुगावाट श्रीजनरल भाई वाट आयाकेचिठी पठा
इवक्तनुभयाको आइपुगी सवैविस्तार बुझ्ना याली मोहरगोटा २३पठाइदिनु
भैन्यासर्जि वसोजिस यसै चिठीसंगसाचहाइ पठायाकाछन् दाखीलइननु जै
गी असवाप १० हजार जस्ता २२ हजारसिसा आठसयमीटी २० हजार धानिफला
स जगाजगासावांकि छन् भनीसाइ धर्मनारानले विनीगर्न्याका कुगलाई
हेछेडासम्मन्याउताको केबुल धर्मनारानले गन्याकोछ हेछेडादेखी जाहा
फिकाउतालाई र जसापाठले होला नरताकीनगरि फिकाउन्धाकामगरोला
सैमास्मीलाई धर्मनारानका सद्ब्राह्मसंग कामलाउनु अरुटैयनलाउनु भनी
सर्जि भै आयाका कुगलाई वहीयासर्जि भै आयेछ धर्मनारानको चिन्तबुलाई
वन्देवस्तगरोला ठुलो वडुक अड्याउन्धा फलाम कोयाता काठकालिज तिना
खेलन्या दावली पठाइदिनु भनिसर्जि भै आयाका कुगलाई फलामका ठुलापा
ता २ अंसि चहाइ पठायाको हो काठर तिनाकालिज खेलन्या दावली भालोचहा
इपठाउन्धाकामगरोले कपतान कर्वीर खत्रीले उता न्याको छ पाको पर्द चहा
इपठायाको छ शुभम्

ज्येष्ठवदी १२ रोज १मा

तरेवयत्ता श्रीप्राइसमिनिष्टरवाट श्रीमिनिष्टर जनरललाई लेखी आयाको ज
गाजगामा रसदको ताकीतालाई पलनकापछीसखई पठाउन्धाकामगर रसदला
ई पलन जादा उदिक वायेत वेदगर्न्या काम वेदुक जान्छन्या तागहीनसाफगर्न्या
गतविरातकारवन् लाई अदालतको कंपनी ठनाठाल टोलका नेवार हरुलाई
गतिरवन्द्यु मनला उन्याकाम वहीयागन्याछे सधेसकोरसद कुगाकिधवा
मार केहिसम्म दाखील दुन्याकाममातपर चाडोगन्यासा सवडत सुसङ्ग्या

दुयोरसद जाहादा श्रील भयापदि तागहो नसिकव्यार वीडुक जा चत्या कामः
 गरोला दवोरभा हे चौहगर्भ र थापाथला घामा हेर चाहगर्भ कसवेसग
 त्याको जुगावाठ कीळा भाईले पठाइदिया को चिठीर कासा कुतीतर्फकोवा
 तवेहोग काचिठी कोवे जिनिस सर्वेताहापठाइदियाको वुजोला ताहावाठ
 लिमिलाईर वली चुड लाई जुगा पुगपापदी लेखी पठा उलर टिगरिहोनदी
 गरिहान भन्या मेरोचिठी नगे नहानुन र सद स जाना प्रसन्न भरिगस भन्या
 लेखी पठाउ ताहावाठ पठाइदियाके ठाउंठाउंके हाजीरि र गोजको ये सवर
 को फट आइपुगे श्रीरफल लेटरपलन र सदवोकनालाई आहा राखाकेर
 हेवु मैले जुगा जादा पलनली जानुपया हो भन्या निमित्त दे र पलन लाईस
 थेनेजां दु मेजरकपतानदल जीत विष्ट कपतान मलेजड पाडे नन्दराम छु
 ग्याल भे म्यामार त्या काथिया वाहाको वन्दे वम वंधी मलेजड पाडे दु ग्याल वाहा
 वल्लु मेजरकपतानदल जित विष्टले र सुवाको र सद ज्याल मजुरि अरु पलनका
 पिपा स्तेतल गाड चा डोर सदवोक उनु भनी अहाइले सन्या कामग्या ताहावाठ
 कपतान मलेजड पाडे र दु ग्याल हरुलाई सदतदी पठाउंते गर सुकाम स्या फु
 वागला शुभ

ज्येष्ठवदी १२ गोज १मा

तमे वसन्ता श्री प्राइत मितेहर वाट श्रीजनरल धीरसस्तेर जड कुवरगगा जी
 लाई लेखी पठायाको धुं च्यामा र अदिन वसी पलन र सला सी पीपा भरिया स्मित
 लाइ १४।१५ दिन सान पुगन्या गरि र सद चलान गतीके वंदे वसवंधी आहा वा
 ट कुचगरि सुना सु स्वाहान्या कामगरोला भन्या विस्तार लेखाको मपनी जेठका
 २दिन जादा सोमवारका दिन जुगाकि ध्या मापल्या मेरो सायेतद ते सद दिन पुगन्य
 दु जुगा साठि गरि तरफ वाट आया काचिठी को विस्तार सर्वे साहीला भाईलाई प
 ठाइदियाको वु उने वाट विस्तार वुजोला शुभ

ज्येष्ठवदी १३रो ज२मा

तसै विचमा श्रीमिनिष्ठर जनरल बाठ श्रीजनरल धीर मस्तर जड कुवरगणा
 जीलाई लेखी गयोको आज मसँग ५ पलन् छन इनलाई र सदवोकाउको अधी
 वरुइल दुन २८ दिन जादा मुनागु म्वाहांनु भनी श्रीप्राइम मिनिष्ठर दा ज्येजू
 वाठ मजिभयाको थियो कुतीमा भन्दापलन् र सलासी पीयालाई १०१५ दिनको
 र सदजा भयाको छैन मुनागु म्वाचा डोन हा न्या मीजुर पन्या छैन पाहड कारेति
 हरूलाई गुमथान लिखि द्या आरेको गोदा मकोर सद कुती पु न्याउनु भन्दा वन्दे
 वस गरि वक्या आनापिनामा फौज मन्थे छैन भन्दा विस्तार लेख्याका अर्थ पाहा
 डकारेति हरूलाई गुमथान लिखि द्या मी आरे आरे का गोदा मकोर सद कुती पु
 न्याउ न्या वंदे वस गन्या का मगनु येही वे होरा गर्नु भन्दा करौले उमाकान सा
 पकोठ लाइ पनि लेखी पठाउ न्या का मग न्या तिसी ले पनि ताकी तागरि वंदे व
 स गन्या का म भया वछि या होला र सद ज्मा भै मुनागु म्वा ही न्या कुरा लाई श्री
 प्राइम मिनिष्ठर दा ज्येजू मंग साथी पठायोको छ जो मजि भै आउला सो वसो जि
 मनेषी पठाउ न्या का मग रौं ला वाकी सिपाही हरू लाई जरो अरि दा सुवा उ न्या
 ओसधी दुलाकमा पठायाको छ पुग्ला भोट वाट आयाको भोट वाट आयाको भो
 द्या अक्षरको चिठी पठाया कारहाको आइ पुग्या उतार्न लायाको छ पछी तेस्को
 वे होरा लेखी पठाउ न्या का मग रौं ला शुभा

ज्येष्ठवदी १३रो ज३मा

तसै वसमा श्रीमिनिष्ठर जनरल का हजुरमा कम्पांडर करौले मन कसिं सत्री लेच
 हाई पठायाको स्या फुदे श्री लामवाधी रुगा मम्म पुगी श्रीजनरल साहेव काह
 जुई साहाजीर भत्रा येक दिन मुकाम भयापदि भाली पल र सद चलाउ नाला
 ई लामवाधन मानिस पुगेन र श्रीप्राइम मिनिष्ठर साहेव का हजुरमा विनिच

छाई श्रीजनरलसाहेब वाठरमदको लाम वाधनालाई वक्त्याका पलन अर्थात्
 श्री पिपागैह्र ली रुगादेसीलामवाधी जेष्ठवदी १२ गोज २ का दिन रसुवा आइपु
 गदा श्री प्राइसमिनिष्टर साहेबसंग भेट भै एकगत वही मुकामगरि भोलिप
 ल रुगातर्फ पाउलागनु भयो रुगाकि धना मा भो व्याह्र भागदा कहीनुन रघ्न
 को रहेरु रसुवामार ह्यको पलन अर्थात् पिपा गैह्रलाई तही श्रीजनरलसाहे
 बवाठजनै १११ माना वाडी वक्तनु भयो वाकिनेपालवाठ सजानावोकी जान्याव्य
 वाला लोई वोकाइनेपालले जानु भनि पठाइवक्तनु भयोको श्री प्राइसमिनिष्ट
 र साहेबवाठ आहापाइ वक्तनु भयो अर्थात् रुगासा पाउंन्यावहेरु सेमतर फर
 लाका पलन अर्थात् पिपा गैह्रलाई जनै १११ मानानुन वाडी दिनु नैस्कोपैसादि
 नुपदेने भनी मलाई मजि भै पाउलागनु भयो आहानुनको भारि आइपुग्याको
 केन आइपुगतीवित्तिके वाडी दिन्याकामगोला रस चलाउंन अर्थात्पिहै ला
 मवाधी आको फर्ट चछाइपठायाकोरु नजर भैजाहरहोला ठुलोकालिवस दि
 गडियेर मजरकपतान मतारामअत्रीले ल्या आको प्याफैडीमा पहरासावना
 याको बायो भत्की वसवोकन्या अलासीजना ५ असी रीगासापन्याको पतैले
 गोन १ जना घाइत्या भयाको पाइधार वोकाइल ग्या वस भन्या केरु उकले

सामभिधको

स्वस्ति श्रीमद्राजकुमारकुमारत्मज श्री प्राइसमिनिष्टरवाठ कम्पांडरकगौल
 सनकृ सिं अत्री लाइले श्रीपठायाको रुगादेसीसाथी १५दिनको बायो अतिल
 रकर च्युगसनुपुगन्यागरि चाडोतयारगन्याकामगर रुगापुग्याका ११दिनप
 कि साधीगिरवठन्याकामगको रुगासावध्यालाइर चाबलेले इत्यादि ११दिनप
 दिगैह्रपलनले सनु चावल च्युगवोकन्या ज्यालाटारिसिपाही पिपाकातजवी
 ज गरिपुगन्या वैहोरावधे जेष्ठशुदी १ गोज १ भु म

रुगादे श्री मनि ४ पकोस मा अडा	१ पछी ११
श्री भैरवनाथ पलनूका पछी	१०
रे कापिपापछी	१
द्योमा गाउ मा अडा	१ पछी २
श्री गोरसनाथ पलनूका पछी	८
रे कापिपापछी	१
तासिगाउ का अडा	१ पछी ११
पुगसा गोरस	१ पछी १०
रे कापिपापछी	१
गुडागढी का अडा	१ पछी ११
सर्व भोज पलन	१ पछी १०
रे कापिपापछी	१
लुङ्डा अडा	१ पछी ८
श्री सिंहनाथ पलन	१ पछी ७
रे कापिपापछी	१
कुकुरघाट साठी अडा	१ पछी ११
श्रीनाथ पलन	१ पछी १०
रे कापिपापछी	१
तोटी अडा मा	१ पछी ११
जीगानाथ पलन	१ पछी १०
रे कापिपापछी	१